

JULI
AUGUSTUS
SEPTEMBER
2009

GOEDGEVONDEN

*Van God los?
Filosofisch dwalen
met Jean Paul
Van Bendegem*

MET VOLLEDIG ZOMERPROGRAMMA

Volkshogeschool Gent-Eeklo vzw, Reigerstraat 8, 9000 Gent
driemaandelijks tijdschrift, jaargang 6, nummer 3, juli-augustus-september 2009

Uitgebreide onlinegids op
www.vormingplusgent-eeklo.be

Ons aanbod voor de zomermaanden, beste lezer, is traditioneel minder uitgebreid dan voor de andere seizoenen. Daarom ook presenteren wij de zomer-Goedgevonden en Een en ander in één katern.

Wij wensen jou een hele leuke vakantie toe.
Misschien wel met een zomerse vormingsactiviteit?

Tot gauw.

Vakantieregeling telefonische permanentie

Vanaf maandag 20 juli tot en met vrijdag 30 juli is er geen telefonische permanentie.

Van maandag 3 augustus tot en met 14 augustus is Vormingplus alleen in de voormiddag telefonisch te bereiken van 9u tot 12u.

Inschrijven voor een cursus via e-mail of via de website is natuurlijk doorlopend mogelijk!

COLOFON

Goedgevonden is het kwartaaltijdschrift van Vormingplus, Volkshogeschool Gent-Eeklo vzw, Reijgerstraat 8 te 9000 Gent en is gekoppeld aan de interactieve website www.vormingplusgent-eeklo.be
Tel. 09 224 22 65, fax 09 233 76 87
E-mail: info.gent.eeklo@vormingplus.be
ISSN 1784-5661

REDACTIE
Tim Deschaumes, Frank Dierickx
Met bijdragen van Lieven Deprettere en Tim Deschaumes.
BEELDREDACTIE
Tim Deschaumes
FOTO'S
Cover: SP Veres

WEBREDACTIE
Tim Deschaumes
VORMGEVING
Magelaan cvba, Gent
DRUK
New Goff, Mariakerke-Gent

ADVERTENTIES
frank.dierickx@vormingplus.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
René De Pauw
Reijgerstraat 8, 9000 Gent

P-NUMMER
P408678

IN DIT NUMMER

4 *Van God los?*

Filosofisch dwalen met Jean Paul Van Bendegem

De Gentse filosoof Jean Paul Van Bendegem schreef een boek over tien boeken die hij nog wil schrijven. Een rijke aanzet voor een gesprek over geloof, wetenschap, het internet, de vrijmetselarij, lichamelijkeheid en humor.

ZOMERPROGRAMMA

- 8 *Actualiteit en samenleving*
- 10 *Filosofie en zingeving*
- 12 *Kunst en cultuur*
- 13 *Natuur en milieu*
- 14 *Lievens column*
Zogezegd
- 16 *Praktische info*

GOEDGEVONDEN

Bevat artikels en cursussen over de thema's
Vorming voor vrijwilligers – Actualiteit en samenleving –
Filosofie en zingeving – Kunst en cultuur – Natuur en milieu.

EEN EN ANDER

Deze katern hoort bij Goedgevonden en laat je kennis maken met de thema's
Persoonlijke ontwikkeling – Ik en de ander – Opvoeding – Zelf creatief –
Leef gezond – Handig en praktisch.

Met steun van de
Vlaamse overheid

Van God los?

Filosofisch dwalen met Jean Paul Van Bendegem

'Over wat ik nog wil schrijven', het laatste boek van de Gentse filosoof Jean Paul Van Bendegem, is een heerlijk rariteitenkabinet dat de aanzet bevat voor tien nog te schrijven boeken. Die handelen over de meest uiteenlopende onderwerpen die toch verrassende verwantschappen vertonen: van wiskunde, scepticisme en Sherlock Holmes tot stripverhalen, humor, erotiek en pornografie. En natuurlijk ook over vrijmetselarij, religie, muziek en architectuur. Van Bendegem dwaalt inderdaad niet alleen graag door boeken, maar ook door steden. Als je Gent op een originele wijze wil beleven, dan is hij jouw uitgelezen compagnon voor een filosofische dwaaltocht doorheen de stad.

TIM DESCHAUMES

Een boek schrijven over tien mogelijke boeken: zowat alles lijkt jouw interesse weg te dragen. Zijn er ook zaken die jou niét interesseren?

Ja, gelukkig maar (*uitbundige lach*)! Het gros van de sporten kan mij onmogelijk boeien. We hebben een buitenverblijfje waar veel vogels zitten. Het interesseert mij niet ze juist te benoemen. Mijn vrouw weet dat heel precies, terwijl er voor mij weer zo'n blauw ding voorbij vliegt dat geluid maakt. Als ik al zou kijken naar 'Temptation Island', dan is het met een sociologisch-filosofische blik om te begrijpen wat er hier aan de hand is. Ik kan daar echt niet in opgaan.

Je hebt zowel wiskunde als filosofie gestudeerd. Die brede interesse was er van meet af aan.

Ja, eigenlijk wel. Die overstap naar de filosofie was geen radicale heroriëntatie. Ik hou nog altijd zielsveel van wiskunde, maar raak er filosofisch niet mee in het reine. Er spookten filosofische vraagstukken door mijn kop die de wiskunde op zich niet kon oplossen. Zo vroeg ik mij af waar het concept van oneindigheid vandaan kwam. In de wiskundeopleiding kwam daar geen antwoord op. In de filosofie stelde iemand als Leo Apostel wél dergelijke vragen. Op dat ogenblik was oneindigheid voor mij nog uitsluitend een wiskundig-filosofisch probleem.

Later kreeg het begrip voor jou een filosofisch-religieuze invulling.

Ik ontwaarde in de geschriften van filosofen als Descartes, Leibniz en Pascal een verband tussen het wiskundige en het religieuze. 'Oneindigheid' heeft dus ook iets te maken met ons beeld van de mens, de maatschappij en de natuur. Dat inzicht heeft geleid tot mijn boek 'Tot in der eindigheid' (1997). Daarin vroeg ik mij af: als ik die eindigheid doordenk, welk mensbeeld levert mij dat op? Moet ik er zoals Richard Dawkins vanuit gaan dat wetenschap tot atheïsme leidt? Of moet ik Gerard

nu zitten, vind ik het belangrijk om positie in te nemen en duidelijk te maken dat atheïsme een volwaardige levensbeschouwing is. Ik heb ook persoonlijke motieven: ik vind het een zeer troostende gedachte dat, als mijn verblijf hier voorbij is, het ook echt gedaan is. Toch vraagt men mij telkens opnieuw: wéét jij dat? Neen, daarom noem ik het ook een levensbeschouwing, anders zou ik weer bij de wetenschap terecht komen. Ik plaag altijd mijn moslimstudenten: jullie boek, de Koran, staat vol met uitspraken over de ongelovigen. Jullie denken vaak dat ik dat ben, maar dat is ten onrechte. Ik heb zeer goed nieuws voor u: er bestaan geen ongelovigen. Ook atheïsten en agnosten zijn gelovigen. Een agnost gedraagt zich in de praktijk als een atheïst. Hij kan evenmin God laten tussenkomen.

Ik vind het belangrijk om positie in te nemen en duidelijk te maken dat atheïsme een volwaardige levensbeschouwing is.

Je ziet agnosticisme dus niet als een vorm van levensbeschouwelijke besluiteloosheid?

Een van de mooiste agnosten (*lacht*) die ik heb gekend, de Gentse musicoloog Jan Broeckx, was een uitgesproken agnost. Zijn positie was de uitkomst van een lang denkproces. Hij vond geen enkel argument dat hem overtuigend naar de ene of de andere kant duwde. Hij schortte zijn oordeel op, wat de uitkomst was van een beredeneerde positie.

Je noemt jezelf ook spiritueel atheïst?

Ik herken me goed in de teksten van Leo Apostel over spiritueel atheïsme en in Kruithofs 'De mens aan de grens'. De term is wel erg beladen geraakt. Ik spreek daarom liever over ervaringsatheïsme. Daarmee geef ik aan dat atheïsme niet louter de uitkomst is van een gedachteoefening, maar gebaseerd is op een doorleefde ervaring: ik ervaar mezelf als deel van het universum, wat iets subliems is. De term 'spiritueel' mag niet de indruk wekken dat er iets ontbreekt aan mijn atheïsme. Alhoewel ik toch moet bekennen dat de openingszin van Julian Barnes' recentste boek 'Nothing to be Frightened Of', meer dan 200 pagina's over het omgaan met de dood, me wel een gevoel van herkenning gaf: I don't believe in God, but I miss him'. Damn, het zit diep (*lacht hartelijk*)!

We stappen over op een ander boek. Zo'n twintig jaar geleden was je medeoprichter van SKEPP. Heb je het gevoel dat SKEPP nog altijd even nodig is als toen?

Het heeft te maken met het mensbeeld waarover ik het had. Als de mens een evolutionair product is, dan moet hij daarvan de kenmerken dragen. Een van de basiskenmerken is dat de mens niet geëvolueerd is om de wereld naar waarheid te zien. Hij moet wel de juiste

Bodifée volgen, die stelt dat sommige wetenschappelijke theorieën wel degelijk een gelovig mensbeeld onderschrijven? Ik kwam tot de voor mij verrassende conclusie dat de hedendaagse wetenschappen, met inbegrip van de evolutietheorie, niet dwingend tot één bepaald mensbeeld leiden. Je kunt én evolutionair bioloog én gelovig zijn. Er zijn natuurlijk wel grenzen: je kunt geen bioloog zijn én hardcorecreationist. Maar als je als christen voldoende ruimte laat in je denken, wat is dan het probleem om te zeggen dat hier op aarde alles verloopt volgens een stel wetmatigheden die eventueel door God *himself* geïnstalleerd zijn? Er zijn opties zat, zonder dat je moet zeggen: er moet een plan zijn. Je kunt het gewoon overlaten aan de natuurwetten. Dit is geen verfrissend nieuw idee, Spinoza kwam al aardig in die buurt. Ik hou mijn geest zeer open. Ik zal nooit zeggen: wie de evolutietheorie onderschrijft, die moet atheïst zijn.

Kom je dan bij agnosticisme terecht?

Dat is een belangrijk discussiepunt waarbij ik aan de kant van Etienne Vermeersch sta. Als de wetenschappen op zich de zaak niet kunnen beslechten, dan moet het zijn dat er andere elementen meespelen. Omwille van de concrete maatschappelijke context waarin we

gegevens uit zijn omgeving halen die hem helpen om te overleven. Als er een roofdier afkomt, moet je de boom inspringen en niet staan nadenken. De mens is ook een dier dat verzot is op het leggen van verbanden waar er helemaal geen verbanden zijn. Die neiging heeft vaak een overlevingsfunctie, maar ze is ook de voedingsbodem voor fenomenen waar SKEPP zich mee bezighoudt, zoals astrologie en telepathie. Of bijvoorbeeld de idee dat de afmetingen van één piramide je de sleutel geven tot het hele universum. Dat is een zeer aantrekkelijke gedachte. Als het menselijk brein zo is geëvolueerd, dan is er ook geen reden om aan te nemen dat pseudowetenschap snel zal verdwijnen.

Onlangs nam ik deel aan een aflevering van het VTM-programma 'Het zesde zintuig'. De elf deelnemers kregen een proef die ze samen mochten oplossen. Er lag een omslag op tafel met een foto erin. Dat was een groepsfoto van henzelf. Ik kon vaststellen hoe slor-

Jezus lacht nooit. Mohammed lacht af en toe, maar waarmee? Zelfs de lach van de Boeddha is geen gulle lach, maar een lach die voortkomt uit contemplatie.

dig de televisiemakers tewerk gingen: de deelnemers mochten de omslag vastnemen en iemand hield hem zelfs voor het kaarslicht. Dat is niet ernstig meer. En dan nog lukte het niet! Eén van de elf zei: ik zie een man. Toen Johan Terryn de groepsfoto toonde, had die man het gevoel dat hij het bij het rechte eind had. Zie je wel, er staat een man op (*lacht*). Commerciële zenders genieten zowel van de successen van deelnemers, als van hun mislukkingen.

Je vermeldt de Belg Paul Otlet die, lang voor het *www* werd ontwikkeld, met een steekkaartensysteem een overzicht wou bieden van alle menselijke kennis. Heb je het gevoel dat zo'n projecten, zoals *Wikipedia* of de *World Digital Library*, de wereld tot een betere plek maken?

In principe wel. Een grote kanttekening hierbij is wel de toegankelijkheid. In de derde wereld hebben veel mensen geen toegang tot het internet. Een positieve evolutie is de opkomst van de gsm: via een veel directer kanaal kan men toch toegang krijgen. Maar een project zoals de 'World Digital Library' is heel duur. Het internet veronderstelt een economisch systeem dat het in zich heeft om ongelijkheden eerder te vergroten dan te verkleinen. Dat geeft mij een gemengd gevoel. Anderzijds is de snelheid waarmee je informatie kunt bereiken spectaculair toegenomen. Dat leidt weer tot een ander probleem, dat ik het icoonsyndroom noem: je scherm staat vol met icoontjes die verwijzen naar nog te lezen artikelen. Otlet kampte hier ook al mee: toen hij de kaap van een miljoen fiches passeerde, werd het

een hele klus om de juiste informatie terug te vinden. Het zoeken op het web blijft nog steeds een vrij bruut systeem: daarom probeert men het zoeken met trefwoorden te vervangen door inhoudelijk zoeken.

Een ander nadeel van het internet is dat het de neiging heeft om bevestigend denken te verkiezen boven verfrissend denken. Amazon bevestigt mij steeds weer in mijn smaak. In de plaats van mij weer een detective aan te raden zouden ze mij moeten melden: 'Ben je nu weer detectives aan het lezen, er zijn nog andere boeken ook!'. Dat gebeurt nooit, je krijgt altijd meer van hetzelfde.

Jouw fascinatie voor kennis, structuren en ordening brengt je bij het werk van de Britse cineast Peter Greenaway. Wat spreekt jou zo aan in zijn werk?

Er zitten ongelooflijk veel protestantse elementen in zijn films. De mooiste uitbeelding daarvan vind ik in 'The Cook, the Thief, His Wife and her Lover'. Die strakke structuur: buiten, keuken, restaurant en toiletten. Die bepaalt het hele verhaal. In die zin is er predestinatie aanwezig: de figuren lopen wel in die ruimtes rond, maar zij kunnen er niet aan ontsnappen. De personages denken het lot in handen te hebben, maar het wordt gedirigeerd. In contrast daarmee staat de aandacht die Greenaway besteedt aan het lichaam: ook het mooie lichaam, maar meestal het alledaagse lichaam. Zijn figuranten komen in alle kleuren en formaten, wat iets bevrijdends heeft. Er bestaat dus die spanning tussen het strakke en het bevrijdende. Bovendien situeert hij zijn werk uitgesproken in onze cultuur en doorspekt hij het met talloze culturele verwijzingen. Zijn liefde voor het boek komt naar voren in 'Prospero's Books', zoals 'The Book of Water', waarin het effectief regent en hagelt (*slaakt bewonderende kreet*)!

Dat móét jou aanspreken, een film over 24 boeken!

Ja natuurlijk, zoals boeken over boeken. En een boek van boeken, zoals de Bijbel. Om die aan elkaar te rijmen, uit te leggen wat het ene boek met het andere te maken heeft, dat is een heel complexe zaak. Ik kan begrijpen dat er een hele theologische industrie over bestaat. Als je onze cultuur wil begrijpen, moet je de Bijbel gelezen hebben. Het is een sleutelboek dat ook veel zegt over de verhouding tussen geest en lichaam.

In je hoofdstukken over religie, humor en erotiek ga je op zoek naar een verklaring voor de religieuze aversie tegen het lichaam.

Ik blijf dat vreemd vinden. Je treft het zelfs aan bij sommige vormen van boeddhisme. Er is niets intrinsieks in die levensbeschouwing dat een afwijzing van het lichaam inhoudt, wel integendeel. En toch tref je bij boeddhistische monniken de wens aan om het lichamelijke te overstijgen. Natuurgodsdiensten, die wij vaak als primitief omschrijven, hebben vaak wél aandacht voor het lichaam. Waarom moet die verhouding bij de klassieke godsdiensten toch zo problematisch zijn? En dan die praktijken van zelfkastijding en geseeling: om afstand van het lichaam te nemen, gaat men er op een bijzonder intense manier mee om. Dit maakt

het helemaal pervers. Het gaat samen met ideeën van reinheid en onschuld. In vele levensbeschouwingen is bijvoorbeeld een vrouw onrein als ze haar maandstonden heeft, met het gevolg dat ze dan geen eten mag klaarmaken.

Daarnaast stelt zich het probleem met humor: Jezus lacht nooit. Er moeten toch vrolijke momenten geweest zijn? Misschien niet tijdens het Laatste Avondmaal, maar toch daarvoor? Mohammed lacht af en toe, maar je moet dan wel nagaan waarmee hij lacht. Zelfs de lach van de Boeddha is geen gulle lach, maar een lach die voortkomt uit contemplatie.

Over naar een ander boek: de vrijmetselarij omschrijf je als een genootschap dat de persoonlijke vervolmaking nastreeft in zo volkomen mogelijke harmonie met de medemens. Ook hier klinkt het verlangen naar een betere wereld door, zowel op persoonlijk als op maatschappelijk niveau.

Ja, de vrijmetselarij is altijd in de maatschappij gesitueerd en verandert mee met die maatschappij. De maçonnerie van de 19de eeuw in België is totaal verschillend van de maçonnerie vandaag. Nu kan de vrijmetselarij geen universiteit meer oprichten. Dat vind ik een goede zaak. In de 19de eeuw zou ik er voor geweest zijn: toen was er geen vrijruimte voor een liberale partij, laat staan een georganiseerde vorm van vrijzinnig humanisme. Dat bestaat vandaag allemaal wel, dus hoeft de vrijmetselarij die rol niet meer te spelen. In de vrijmetselarij kun je werken aan je persoonlijke vervolmaking en je draagt die uit naar de maatschappij. Zelf doe ik dat als prof en lesgever. Anderen vinden dat het een meer georganiseerde beweging zou moeten zijn. Als we daarvoor kiezen is er wel, wat mij betreft, een probleem met de geheimhouding.

Waar je zelf geen voorstander van bent.

Neen, de situatie is dermate gewijzigd dat vrijmetselaars zich rustig bekend kunnen maken. Dat zal aan hun werksituatie niets veranderen. Voor mensen die werken in een katholieke school, kan het nog wel een probleem zijn. Iedereen moet dat voor zichzelf uitmaken. Door openlijk te verklaren vrijmetselaar te zijn, gaf Karel De Gucht volgens mij een duidelijk signaal dat de politieke invloed ervan enorm verminderd is. Anders zwijg je er in alle talen over. Ik merk trouwens op lezingen dat de meeste mensen goed op de hoogte zijn van de rituelen, de locaties of het verloop van de bijeenkomsten. Mensen komen één keer per week samen, kleden zich compleet onnozel aan, lopen en spreken niet meer gewoon, luisteren naar een bouwstuk en eten samen. Van een immense schoonheid!

De broeders en zusters van de loge komen wekelijks samen, iemand brengt een 'bouwstuk' en er wordt nagepraat. Op Vormingplus hebben we ook groepen die wekelijks samenkomen, luisteren naar een lezing en napraten. Wat is het verschil?

Het uitvoeren van rituelen, die de schitterende eigenschap hebben dat ze vrij interpreteerbaar zijn. In sommige groepen gebruikt men het symbool van de Op-

perbouwmeester, wat je totaal vrij mag invullen. Heel vaak wordt de letter G gebruikt, voor God of gnosis. Voor mij was dat na verloop van tijd Godot geworden, diegene die voortdurend wordt aangekondigd, maar waarvan je blij bent dat hij niet komt. Een tweede verschil is het bezinningsmoment, alhoewel ik dat ook zou kunnen opvangen met yoga of tai chi. Wat ik ook belangrijk vind is het uitgangspunt dat er geen thema's geschuwd worden en dat discussies zo open mogelijk moeten verlopen.

In de zomer begeleid je voor Vormingplus een filosofische dwaaltocht. Wat is het verschil met een gewone stadswandeling?

Er bestaan filosofische stadswandelingen, geïnspireerd op filosofen die in de stad hebben gewoond, zoals bijvoorbeeld de Erasmuswandeling in Rotterdam. Dat is niet mijn bedoeling. Ik wou ook niet in het vaarwater van de stadsgids komen, die de feitelijke geschiedenis van de stad uit te doeken doet. De vraag die ik mij stel is: waarom ziet een stad eruit zoals ze eruit ziet? Waarom is het Citadelpark een mikmak van Franse en Engelse stijl? Wat betekent dat bijzondere standbeeld op het de Smet de Naeyerplein? Ik kijk naar het centrum van Gent als een sublieme vervalsing: dat is niet het middeleeuwse centrum, maar het middeleeuwse centrum zoals geconcipieerd door de romantische bril van de 19de eeuw. Wat houdt dat in voor restauratie? De wandeling eindigt met een stadslegende over de haan op de Vrijdagsmarkt. Centraal in mijn dwaaltocht staat de beleving van de bewoner die dagelijks in Gent rondloopt.

Filosofische dwaaltocht

- Zaterdagmiddag (14u-17u):
22 augustus 2009
- Startplaats: beeldengroep op Paul de Smet de Naeyerplein (kant Krijgslaan)
- Jean Paul Van Bendegem
- € 8
- Code: 09187

zie PAG 10

Over wat ik nog wil schrijven

- Woensdagavond (19.30u-22u):
25 november 2009
- Vormingplus
- Jean Paul Van Bendegem
- € 10
- Code: 09195
- I.s.m. Masereelfonds en Imavo

ACTUALITEIT EN SAMENLEVING

VORMINGPLUS GENT-EEKLO

Voor alle Vormingpluscursussen kun je telefonisch, per e-mail of op onze website inschrijven. Soms moet je voor een Vormingpluscursus elders inschrijven. De contactinfo vind je dan onderaan de cursustekst. Voor uitgebreide inschrijvingsinformatie, zie p. 16.

09 224 22 65 • info.gent.eeklo@vormingplus.be
www.vormingplusgent-eeeklo.be

Gent, stad van vele kleuren

We wandelen langs en gaan op bezoek bij winkels en restaurants uit andere landen en continenten (Marokko, Turkije, België, Pakistan, Israël, China). We maken kennis met de invloed van deze culturen op onze gewoonten. De uitbaters en bewoners ontvangen jou gastvrij. Op drie verschillende plaatsen krijg je een typisch drankje of versnapering aangeboden.

- Zaterdagmiddag (14u-17.30u):
29 augustus 2009
- Startplaats: Kongostraat 7, Gent
- William Fourie
- € 5
- Code : 09183

ANDERE ORGANISATIES

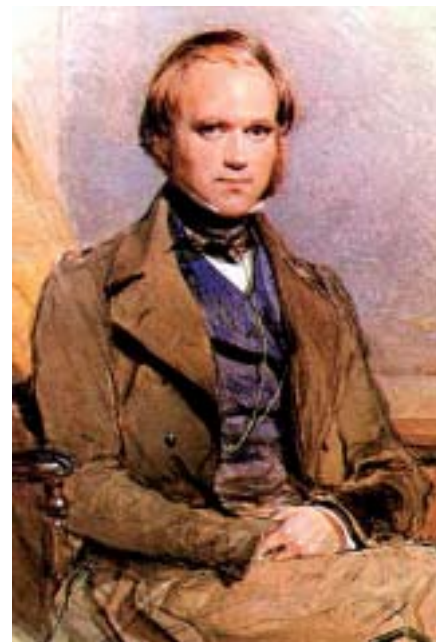
Voor cursussen van andere organisaties schrijf je in bij die organisaties zelf. Hun contactinfo vind je onder elke cursustekst.

Charles Darwin

De mens in het evolutionaire wereldbeeld

Hoe dacht men over mens en natuur voor Darwin? Hoe kwam Darwin tot het principe van natuurlijke selectie? Wat houdt dit in, welke argumentatie en bewijzen zijn er, en wat is de rol van toeval in de evolutie? Waarom is er - ondanks overweldigend bewijs - tegenstand tegen de evolutietheorie? Wat is intelligent design en hoe kunnen ethiek en religie geïntegreerd worden in een Darwinistisch wereldbeeld?

- Maandag en dinsdag (10u-16.30u):
3, 4 augustus 2009
 - De Cirk, Zebrastraat 34, Gent
 - € 46
- Amarant, 070 23 30 48,
www.amarant.be

George Richmond (jaren 1830)

12 tochten langs de taalgrens

Net als vorig jaar stippelde Vormingplus een paar fraaie tochten uit langs de taalgrens. De taalgrens is vaak een natuurlijke grens die tot op de hoogste toppen van de heuvels reikt. De tochten brengen je afwisselend van Vlaanderen naar Wallonië, je maakt kennis met boeiende personen en organisaties uit de streek. Het zijn keer op keer boeiende ontdekkingstochten langs ongekende stukjes natuur en cultuur.

Alle tochten zijn toegelicht op www.vormingplus.be. Je vindt er een gedetailleerd programma per tocht. Inschrijven doe je best bij het Vormingpluscentrum dat de tocht(en) organiseert. Veel plezier!

Vormingplus Vlaamse Ardennen en Dender

Dag 1: Van het Kluisbos (Kluisbergen) naar Russeignies

Dag 2: Van Ronse naar Flobecq

Dag 3: Van d'Hoppe naar Everbeek

- 3 dagen: vrijdag 10 juli,
zaterdag 11 juli en zondag 12 juli 2009
VLAD, 054 41 48 02,
www.vormingplus-vlad.be

Arch'educ, Vormingplus Halle-Vilvoorde

Dag 1: Verhalen uit de faciliteitengemeente Bever

Dag 2: Van de steengroeven van Quenast naar het bedevaartsoord Lembeek

Dag 3: Onbekende plekjes langsheen het driegemeentenpunt Overijse—Hoeilaart—La Hulpe

- 3 dagen: vrijdag 17 juli,
zaterdag 18 juli en zondag 19 juli 2009
Arch'educ, 02 454 54 01,
www.archeduc.be

Vormingplus Oost-Brabant

Dag 1: Van Sint-Joris-Weert naar Waver

Dag 2: Van Piétrebais naar Hoegaarden

Dag 3: Van Hannuit naar Landen

- 3 dagen: vrijdag 7 augustus,
zaterdag 8 augustus en
zondag 9 augustus 2009
Vormingplus Oost-Brabant,
016 52 59 00,
www.vormingplusoostbrabant.be

(Foto: Donar Reiskoffer)

Vormingplus Oostende-Westhoek

Een dagje flirten met de grens

- Dinsdag 18 augustus 2009
Vormingplus Oostende-Westhoek,
058 31 14 94,
www.vormingplusoostendewesthoek.be

Vormingplus regio Mechelen

Ontdek het Zoniënwoud

- Donderdag 27 augustus 2009
Vormingplus regio Mechelen,
015 43 21 20,
www.vormingplusregiomechelen.be

Citizenne, Vormingplus Brussel

Dag 1: Langs beide oevers van de Zenne

Dag 2: Het kanaal, meer dan een fysieke grens?

- 2 dagen: zaterdag 29 augustus en
zondag 30 augustus 2009
Citizenne, 02 240 95 22,
www.citizenne.be

Links

www.vormingplus.be

Artur

Koning voor eens en altijd

Wat moeten we ons voorstellen bij de Ronde Tafel? Wie was Guinevere? En waar komt het verhaal over haar liefdesrelatie met Lancelot vandaan? Waar en wanneer leefde Artur precies, en vooral: gaat het hier eigenlijk om een historische figuur of is hij slechts een verzonnen personage, bedacht door creatieve dichters uit de middeleeuwen?

- Zaterdag (10u-16.30u): 4 juli 2009
- De Cirk, Zebrastraat 34, Gent
- € 23,5
Amarant
070 23 30 48
www.amarant.be

FILOSOFIE EN ZINGEVING

Foto: Thierry Buysse
www.uib-ex.com

VORMINGPLUS GENT-EEKLO

Voor alle Vormingpluscursussen kun je telefonisch, per e-mail of op onze website inschrijven. Soms moet je voor een Vormingpluscursus elders inschrijven. De contactinfo vind je dan onderaan de cursustekst. Voor uitgebreide inschrijvingsinformatie, zie p. 16.

09 224 22 65 • info.gent.eeklo@vormingplus.be
www.vormingplusgent-eeklo.be

Het raadsel India

India! Een wijsd land met 1 miljard inwoners en 1 miljoen goden. Een rijke cultuur die tot meer dan 5000 jaar teruggaat. In deze cursus bespreken we de belangrijkste kenmerken van het hindoeïsme: wat is het kastesysteem? Welke zijn de belangrijkste feesten en ceremonies in het leven van de hindoe? Hoe gaat hij om met de dood? We lezen de kleurrijke volksliteratuur en leren zo de belangrijkste goden kennen (Vishnu, Shiva, Krishna, Ganesha, Rama, ...) en herkennen. Voor iedereen die naar India wil reizen, er al gereisd heeft of gewoon iets meer over dit prachtige, complexe land wil weten!

- 3 dinsdagavonden (19.30u-22.30u):
11, 18, 25 augustus 2009
- Vormingplus
- Peter De Backer
- € 30
- Code: 09186

Filosofische dwaaltocht

Kan een stad filosofisch verkend worden? Deze wandeling geeft hierop een positief antwoord door volgende thema's aan bod te laten komen. Wat is 'waar', wat is 'vals' in een stad? Wat is aanwezig en, misschien wel belangrijker, wat is afwezig of verdwenen? Wat betekenen leven, wonen en bestaan in een stad? Als de stad een toneel is, wat zijn dan haar coulissen? Met filosoof en 'slimste mens' Jean Paul Van Bendegem verkennen we Gent op een niet-alledaagse manier. Het vertrekpunt van de wandeling is de beeldengroep 'Schoonheid, kracht en wijsheid' op het Paul de Smet de Naeyerplein (kant Krijgslaen). Het eindpunt, als een filosofische exploratie al zo iets kent, zal de (rode) haan op de Vrijdagsmarkt zijn (en dus niet Artevelde).

- Zaterdagnamiddag (14u-17u):
22 augustus 2009
- Startplaats: beeldengroep op
Paul de Smet de Naeyerplein
(kant Krijgslaen)
- Jean Paul Van Bendegem
- € 8
- Code: 09187

Het schone en het goede

Het schone en het goede worden vaak in één adem genoemd, alsof ze onlosmakelijk verbonden zijn. Maar is dat wel zo? Hoe mooi is bijvoorbeeld een 'slechte' karaktereigenschap zoals ijdelheid? Of in hoeverre kan goede smaak moreel slecht zijn? Tijdens deze cursus spelen we voluit met de klassieke begrippen om schoonheid en goedheid te beschrijven. We laten geen grens onverkend en laten ons verleiden door de uithoeken van onze gedachten. Vanuit filosofische, literaire en beeldfragmenten onderzoeken we onze eigen (levens)ervaringen rond schoonheid en goedheid en wisselen met elkaar van gedachten. Tijdens deze ontdekkingstocht is de eigen ervaring van de deelnemers de toetssteen.

- Dinsdag tot en met vrijdag (10u-16u): 14, 15, 16, 17 juli 2009
- Kasteel Borluut, Kleine Gentstraat 35, Sint-Denijs-Westrem
- An Mortelmans en Eva Rousselle
- € 95 (broodjes inbegrepen)
- Code: 09185

Filosoferen met kinderen

Zomerweekend

Ook kleine kinderen verwonderen zich soms over de Grote Vragen, hoe pril hun wereldbeeld ook is ("Waar komt geluk nu precies vandaan..."). Tijdens deze ervaringsgerichte cursus leren we abstracte vragen uit te diepen en zelfs te stimuleren en niet de rol van de kennisautoriteit te spelen.

Een filosofisch gesprek is een open gesprek en begint meestal met een niet-alledaagse, prikkelende vraag. Samen zullen we een aantal vragen onderzoeken en leren hoe we met kinderen een boeiend filosofisch gesprek kunnen voeren. Filosofische gesprekken met kinderen zijn misschien de beste inleiding tot filosofisch denken voor volwassenen.

- Zaterdag en zondag (10u-16.30u): 29, 30 augustus 2009
- Vormingplus
- Eef Cornelissen
- € 40
- Code: 09188

ANDERE ORGANISATIES

Voor cursussen van andere organisaties schrijf je in bij die organisaties zelf. Hun contactinfo vind je onder elke cursustekst.

(Foto : Joel Friesen)

Een dag uit het leven van een sikh

Sikhisme, rituelen en hun context

De sikhs vallen op in het straatbeeld door hun imposante tulband en baard. Na een historische en theologische duiding, gaan we dieper in op de symboliek van het sikhisme. Wat zijn de regels in de tempel? Hoe is de broederschap ontstaan? Waar komt het militaire kantje vandaan? We reizen vervolgens door Punjab, het thuisland van de sikhs, waar we het rituele leven onder de loep nemen.

- Dinsdag (10u-16.30u): 7 juli 2009
 - De Cirk, Zebrastraat 34, Gent
 - € 23,5
- Amarant, 070 23 30 48, www.amarant.be

Sciencefictionfilms en zingeving

Moderne argonauten

Wie zijn we? Hoe komt het dat ons leven volgens ons zin heeft? Misschien ziet het menselijke leven er in de toekomst totaal anders uit. Ontdek de steeds opnieuw terugkerende motieven en structuren in sciencefictionfilms en hoe de mens via zingevende fictie poogt te ontsnappen aan een bestaan beperkt door tijd en ruimte, door mens-zijn.

- Maandag en dinsdag (10u-16.30u): 13, 14 juli 2009
 - De Cirk, Zebrastraat 34, Gent
 - € 46
- Amarant, 070 23 30 48, www.amarant.be

KUNST EN CULTUUR

VORMINGPLUS GENT-EEKLO

Voor alle Vormingpluscursussen kun je telefonisch, per e-mail of op onze website inschrijven. Soms moet je voor een Vormingpluscursus elders inschrijven. De contactinfo vind je dan onderaan de cursustekst. Voor uitgebreide inschrijvingsinformatie, zie p. 16.

09 224 22 65 • info.gent.eeklo@vormingplus.be
www.vormingplusgent-eeklo.be

Literaire wandeling door Gent

Geniet je graag van de bekende en verborgen hoekjes, pleinen en straatjes van Gent? Ben je gek op waterkanten en waterlopen? Wil je daarbij ook nog wat meer weten over bekende Gentse schrijvers zoals Richard Minne, Karel van de Woestijne, Maurice Maeterlinck en John Flanders? En over minder bekende zoals Suzanne Lilar?

Wie waren deze schrijvers? Wat beviel hen in Gent en waar hadden ze het moeilijk mee? Waar groeiden ze op? Hebben ze inspiratie uit het Gentse sociale leven gehaald? Wat schreven ze over hun geboortestad?

De wandeling start op de Kouter en eindigt in het Poëziecentrum op de Vrijdagmarkt. Wie geïnteresseerd is kan nog genieten van een drankje in het Oeverlooze Eiland.

- Vrijdagnamiddag (14u-16.30u):
31 juli 2009
- Afspraak op de Kouter,
aan het gedicht van Lut De Block
- Ilse Weber
- € 8
- Code: 09184

ANDERE ORGANISATIES

Voor cursussen van andere organisaties schrijf je in bij die organisaties zelf. Hun contactinfo vind je onder elke cursustekst.

Alfred Stevens

Schilder van het vrouwelijk schoon

Alfred Stevens (1823-1906), telg van een geslacht van schilders, was ooit één van de meest gevierde Belgische kunstenaars. Als leerling van onder andere Navez, Ingres en Willems, bezat hij een bijzonder virtueuze toets. Deze cursus loopt samen met de grote overzichtstentoonstelling in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel.

- Donderdag en vrijdag (10.30u-16.30u):
16, 17 juli 2009
- Museum voor Schone Kunsten,
Citadelpark, Gent
- € 46
- Amarant, 070 23 30 48, www.amarant.be
I.s.m. het Museum voor Schone Kunsten
Gent

Dara Birnbaum, 'Talking back to the media'

Een artistieke kritische kijk op de massamedia

De Amerikaanse videokunstenares Dara Birnbaum zet de nieuwste audio-visuele technieken in om de (Amerikaanse) samenleving op een erg kritische manier in beeld te brengen en te bevragen. Sinds eind de jaren '70 maakt ze video's en installaties op basis van televisiebeelden. We bekijken haar positie in het kunstlandschap en bezinnen ons ook over het etiket 'feministisch' dat op haar werk geplakt wordt.

- Donderdag (10.30u-16.30u): 2 juli 2009
- Cursuslokaal Museum voor
Schone Kunsten, Citadelpark, Gent
- € 23,5
- Amarant, 070 23 30 48,
www.amarant.be

Rondleiding in de tentoonstelling

- Zondag (14u): 5 juli 2009
- Museum voor Schone Kunsten,
Citadelpark, Gent
- € 13

I.s.m. het S.M.A.K. en het Museum voor Schone Kunsten, Gent

NATUUR EN MILIEU

ANDERE ORGANISATIES

Voor cursussen van andere organisaties schrijf je in bij die organisaties zelf. Hun contactinfo vind je onder elke cursustekst.

Informatie over wasbare luiers

De MilieuAdviesWinkel organiseert in samenwerking met de stad Gent informatiesessies over wasbare luiers. Er is aandacht voor de subsidieregeling, de milieuaspecten van luiers, de verschillende modellen en materialen en we geven praktische gebruikstips.

Luierkoffersessie

- Zaterdagmiddag (14u):
29 augustus 2009
- Vergaderzaal GEC,
Kon. Maria-Hendrikaplein 5, Gent
- Gratis deelname, inschrijven verplicht
MilieuAdviesWinkel, 09 242 87 59,
infoluiers@milieuadvieswinkel.be

Luierinfoavond

Informatie over wasbare luiers

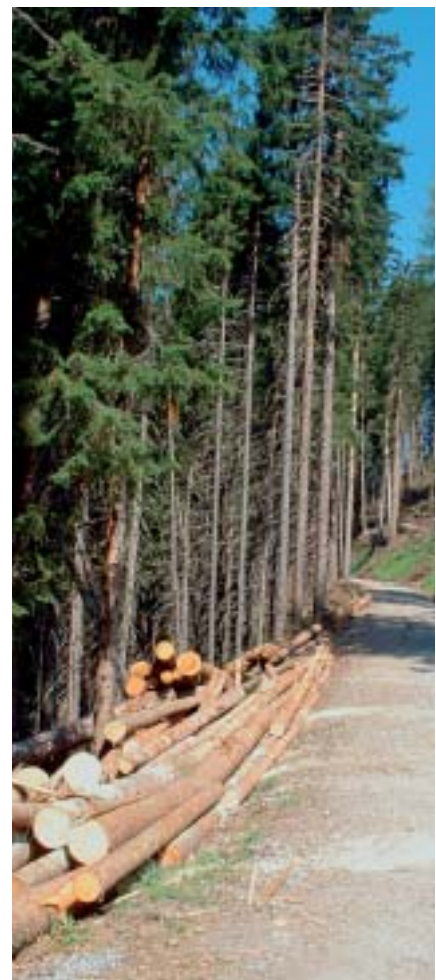
- Dinsdagavond (19.30u):
22 september 2009
- Natuur- en Milieucentrum
De Bourgoyen,
Driepikkelstraat 32, Mariakerke
- Gratis deelname,
maar inschrijven is verplicht
Gentinfo, 09 210 10 10

Bosbouwbekwaamheid

Opleiding tot boswachter

Droom je er ook van om boswachter te worden? Dan is deze cursus zeker iets voor jou. Een volledig schooljaar lang krijg je à rato van één dag per week de volledige leerstof voor het examen tot het behalen van het 'bekwaamheidsgetuigschrift in de bosbouwkunde'. Het lessenpakket is zeer uitgebreid. Uiteraard spelen cursussen als bosbouw, bosbouwpraktijk, bomen en struiken en meten van bomen en bossen een centrale rol. Maar ook natuurbeheer, faunabeheer en ecologie staan op het programma en er wordt ruim aandacht besteed aan plantkunde, vegetatiekunde en houtkenmerken. Daarnaast komen verschillende takken van de wetgeving aan bod: bosdecreet, natuurdecreet, jachtwetgeving, visserijwetgeving en wetgeving op de vogelbescherming.

- 30 zaterdagen (9.30u-16.30u):
vanaf 12 september 2009,
behalve tijdens de schoolvakanties
- Katholieke Hogeschool Sint-Lieven,
Campus Rabot,
Gebroeders Desmetstraat 1, Gent
- € 500 – € 250 (studenten en
werkzoekenden)
Inverde, 02 657 93 64, www.inverde.be

Hebt u ook last van overlast? Het is allemaal begonnen met Omzendbrief OOP 30 bis van 3 januari 2005 van de heren Dewael en Dupont, toen ministers van Binnenlandse Zaken en Grootstedenbeleid, respectievelijk. Voor die brief er kwam, wist niemand wat overlast was.

'Men kan openbare overlast beschouwen als lichte vormen van verstoring van de openbare rust, veiligheid, gezondheid en zindelijkheid', schreven de ministers. Dat verstond ik, al bleef 'verstoring van de zindelijkheid' mij wel een tijdje bezighouden.

Zou het kunnen dat de ministers hun mosterd haalden in Engeland? Daar vonden ze in 1998 de ASBO uit, voor Anti-Social Behaviour Order. Het is simpel: wie overlast veroorzaakt en 10 jaar is of ouder, kan van een plaatselijke rechter het verbod krijgen bepaalde dingen nog te doen. Doet hij ze toch, dan kan hij een heuse veroordeling krijgen, zo nodig met gevangenisstraf tot vijf jaar. Saillante (vaak ook dezelfde) voorbeelden alom in de media, ook de serieuze. Een prostituee in Manchester veroorzaakte overlast door mannen op straat aan te klampen. Zij kreeg een ASBO aan haar broek, die onder meer het verbod inhield condooms bij zich te hebben binnen een welbepaald gebied. In dat gebied was ook haar gezondheidscentrum, dat als onderdeel van zijn preventiebeleid gratis condooms aan straathoeren uitdeelde. (Oei!) Een man van 87 kreeg bevel af te zien van sarcastische opmerkingen. Een vrouw met zelfmoordneigingen moest wegblijven van bruggen en hoge gebouwen. Overlast.

Inmiddels hebben wij in België GAS. Gemeentelijke Administratieve Sancties. Alle overlastige gedragingen kunnen door de gemeenten netjes worden opgelijst en aan het politiereglement toegevoegd. Dat gaat bijvoorbeeld zo: 'Het is dag en nacht verboden geluid, gerucht of rumoer te veroorzaken zonder reden of zonder noodzaak als dat toe te schrijven is aan een gebrek aan vooruitzicht en voorzorg en de rust van de inwoners in het gedrang brengt. Het bewijs kan met alle mogelijke middelen geleverd worden'. (Ai!) 'Geluid veroorzaakt door spelende kinderen wordt niet als lawaaioverlast beschouwd'. (Oef!)

Denk niet dat ik het leuk vind, als op de trein weer zo'n gast zijn voeten naast mij op de bank legt, of zijn rugzakje op de enige vrije zitplaats naast hem heeft neergezet, zodat ik de keus heb tussen blijven staan, of beleefd vragen of ik in de plaats van het rugzakje mag. Die gast heeft natuurlijk dopjes in zijn oren om naar z'n iPod te luisteren, wat ook helpt om te doen of hij me niet hoort. Wedden dat hij ook op de grond spuugt? Overlast!

'Crapuleus', zegt de man met de grijzende slapen. 'Ik heb er geen ander woord voor'.

De dames beamen: 't is crapuleus. Het woord waaiert door de bakkerij, van mond tot mond, als een Mexican wave. Het galmt nog na als de twee jonge vlerken in hun gammele Ford het kruispunt al lang weer verlaten hebben. Eerder waren ze met gierende banden al slippend voor het rode licht tot staan gekomen. Jong en zot en een beetje baldadig. Het mag niet, natuurlijk. Het is gevaarlijk. Het is overlast.

Crapuleus? Ik wil wel graag met mijn medeburgers mijn zondagse pistoletjes aanschaffen, keurig mijn beurt afwachten terwijl ik met een oog de kop lees in De Zondag (Heibel Op Buurtfeest). Maar dat c-woord schrijf ik met schroom en met moeite. (Het staat niet in Van Dale.) Het hardop zeggen is geen optie. 'Crapuul' durfde ik als kind niet te denken. De bliksem zou op me inslaan, volkomen terecht. Bovendien: wat zal ik dan zeggen als er écht iets gebeurt?

ZOGEZEGD

WAAR VIND JE EEN CURSUS OP HET WEB?

In *Goedgevonden* en *Een en ander* vind je een volledig overzicht van alle cursussen van Vormingplus en een selectie van cursussen van andere organisaties. Een nog uitgebreider aanbod vind je terug op het web. Waar dan wel? Zoals dat gewoonlijk het geval is op het web: op verschillende plaatsen. Een overzicht.

Op de website van Vormingplus Gent-Eeklo vind je vanzelfsprekend al onze cursussen. Voor al deze cursussen kun je online inschrijven. Klik op 'Zoek een cursus' en je bent vertrokken. Daarnaast vind je ook een overzicht (veel uitgebreider dan in ons tijdschrift mogelijk is) van alle niet-beroepsgerichte activiteiten in de regio Gent-Eeklo (27 gemeenten) die je bij andere organisaties kunt volgen. Neem ook eens een kijkje bij onze collega's van de andere Vormingpluscentra.
www.vormingplusgent-eeklo.be
www.vormingplus.be

Als je zowel naar beroepsgerichte als niet-beroepsgerichte activiteiten op zoek bent, dan kun je terecht bij de IVO, de regionale zoeksite voor 1001 opleidingen en trainingen.
www.ivo.be

Als je ook op zoek wil gaan buiten onze regio, dan ben je bij *prettiggeleerd.be* aan het goede adres. Op deze site vind je het meest volledige overzicht van cursussen, lezingen, debatavonden... die door socio-culturele organisaties worden georganiseerd.
www.prettiggeleerd.be

Op *Uit in Vlaanderen* kun je via thema's als muziek, podium, expo en film zoeken naar culturele evenementen. Bij het thema vorming krijg je een waaier van vormingsactiviteiten aangereikt.
www.uitinvlaanderen.be

Het goede nieuws is dat de databanken van Vormingplus, Prettiggeleerd en Uit in Vlaanderen aan elkaar gelinkt zijn. Je vindt er ongeveer dezelfde cursussen, maar de invalshoek verschilt.

Ten slotte kun je ook terecht bij *Word wat je wil*. Net zoals IVO biedt deze site een overzicht van beroepsgerichte én niet-beroepsgerichte cursussen en opleidingen.
www.wordwatjewil.be

Inschrijven bij Vormingplus

Een vlot verloop van de inschrijvingen op onze cursussen is erg belangrijk voor de goede service die wij onze deelnemers willen bieden. Op basis van het aantal inschrijvingen bepalen wij of een cursus doorgaat of niet. Jouw inschrijving kan hiervoor bepalend zijn. Kijk eerst nog eens goed of je voor de cursus die je wil volgen wel degelijk bij Vormingplus moet inschrijven.

Als de cursus een **rode** titel heeft, is het een Vormingpluscursus. Heeft hij een **groenblauwe** titel dan is het een activiteit van een andere organisatie.

HOE INSCHRIJVEN?

- Inschrijven doe je telefonisch, per fax, via e-mail of via onze website. Vermeld de titel en het codenummer van de cursus.
- Na je inschrijving stort je de bijdrage, binnen de 14 dagen, op ons rekeningnummer **001-4276426-63** met vermelding van het codenummer.
- Bij onvoldoende inschrijvingen kunnen wij de cursus annuleren; wij storten dan jouw inschrijvingsgeld meteen terug.
- Het liefst één week op voorhand.

VOLZET

Voor de meeste cursussen is het aantal deelnemers beperkt; dat komt de kwaliteit ten goede. Als een activiteit volzet is, kom je op een wachtlijst en word je persoonlijk verwittigd als er een plaats vrijkomt of als de activiteit wordt herhaald.

CURSUSPLAATS

Het adres waar de cursus plaatsvindt staat onder elke cursus. Als er 'Vormingplus' staat, verwachten we jou op Vormingplus, Reigerstraat 8 te Gent.

KORTING

Vormingplus geeft op haar eigen cursussen een korting van 50 procent aan

- **mensen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming van het ziekenfonds.**
Op het kleefbriefje van jouw ziekenfonds bekijk je de risicocode. Dat is de code met drie cijfers voor en drie cijfers na de schuine streep. Als het derde cijfer voor de schuine streep een 1 is (...1/...) heb je recht op onze korting. Je vermeldt dat bij de inschrijving en bezorgt ons voor de activiteit een kleefbriefje.
- **Studenten.**
Je vermeldt bij de inschrijving dat je student bent en bezorgt ons voor de activiteit een kopie van jouw studentenkaart.
- **Werkzoekenden.**
Je vermeldt bij je inschrijving dat je werkzoekende bent en bezorgt ons voor de activiteit een kopie van jouw stempelkaart.

OPLEIDINGSCHQUES

Ben je een werknemer of interimkracht, en woon je in Vlaanderen of in het Brussels gewest, dan kan je gebruik maken van de opleidingscheques van de Vlaamse overheid.

Voor elke opleiding die je met opleidingscheques betaalt, past de Vlaamse overheid per cheque de helft bij. Voor de cheques die een waarde hebben van 5, 10 en 25 euro betaal je zelf dus slechts 2,5; 5 en 12,5 euro. Per kalenderjaar kan je maximaal voor 250 euro opleidingscheques aankopen.

Een voorbeeld: je wil een opleiding volgen waarvan het inschrijvingsgeld 120 euro bedraagt. Bestel dan cheques voor de waarde van je opleiding, nl. 120 euro. Aangezien de Vlaamse overheid de helft bijpast, moet jij daar slechts 60 euro voor betalen. Met je opleidingscheques ter waarde van 120 euro betaal je dan je inschrijvingsgeld.

De cheques kan je gedurende 14 maanden gebruiken. De begin- en einddatum staat op elke cheque. Bestel je cheques tijdig, want ze zijn beperkt. Bovendien hoef je zo het inschrijvingsgeld voor de opleiding niet zelf voor te schieten.

Hoe bestellen? Ofwel online via de website van de VDAB (www.vdab.be), ofwel telefonisch op het nummer 0800 30 700 (elke werkdag van 8 tot 20 uur), ofwel in een VDAB-kantoor of een werkwinkel...

Vormingplus aanvaardt opleidingscheques. Belangrijk hierbij is:

- vermeld bij je inschrijving dat je wil betalen met opleidingscheques;
- vraag je opleidingscheques tijdig aan;
- schrijf zelf niets op de cheques en voeg geen handtekening toe;
- Vormingplus betaalt niet terug op de opleidingscheques. Bezorg ons één of meerdere cheques ter waarde van het exacte bedrag of bezorg ons cheques voor een lagere waarde en betaal het resterende bedrag bij;
- de cheques moeten geldig zijn tot minstens twee maanden na de start van de cursus.

CULTUUR- EN SPORTCHEQUES

Vormingplus aanvaardt ook cultuur- en sportcheques.

ANNULERING

- Als je definitief bent ingeschreven en zonder schriftelijke verwittiging (brief, e-mail, fax) toch niet deelneemt, kunnen wij het inschrijvingsgeld niet terugstorten.
- Als je minstens 10 werkdagen voor de start van de cursus verwittigt, of als je in geval van overmacht een bewijsstuk voorlegt, dan storten wij de cursusprijs terug, verminderd met 15 procent administratiekosten.

JE ONTVANGT GÉÉN BEVESTIGING

Geen nieuws is goed nieuws! Wegens de hoge portkosten sturen wij je geen schriftelijke bevestiging van de inschrijving. Je wordt dan, zonder tegenbericht, verwacht op de eerste dag van de cursus of activiteit.

TOEGANKELIJKHEID

In het Vormingplusgebouw zijn alle lokalen toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Sommige cursussen vinden elders plaats. Contacteer ons als je vragen hebt over de toegankelijkheid van deze lokalen. Aarzel ook niet om ons te contacteren wanneer je omwille van een visuele, auditieve of andere beperking of een gezondheidsprobleem aangepaste ondersteuning nodig hebt om een cursus of activiteit te volgen.

OPENINGSUREN VAN HET SECRETARIAAT

Het secretariaat is elke werkdag open van 8.30u tot 12.30u en van 14u tot 17u.

Meer informatie

Vormingplus, Volkshogeschool Gent-Eeklo vzw

Reigerstraat 8, 9000 Gent

Telefoon: 09 224 22 65

Fax: 09 233 76 87

E-mail: info.gent.eeklo@vormingplus.be

Website: www.vormingplusgent-eeklo.be

Rekeningnummer: 001-4276426-63

INSCHRIJVEN BIJ ANDERE ORGANISATIES

Heeft de cursus een groenblauwe titel? Dan moet je niet inschrijven bij Vormingplus, maar bij een andere organisatie. De gegevens vind je onderaan de cursustekst.